

MAP-002-001603

Seat No. _____

B. Com. (Sem. VI) (CBCS) Examination

March / April - 2018

Management Account - 2

(Core - 10) (New Course)

Faculty Code : 002

Subject Code : 001603

Time : $2\frac{1}{2}$ Hours]

[Total Marks : 70

સૂચના : (1) પ્રશ્નની જમણી બાજુના અંક ગુણ દર્શાવે છે.

(2) જરૂર જણાય ત્યાં જવાબના ભાગરૂપે ગણતરી દર્શાવો.

1 ધી આરવ કંપની લિ.ના તા. 31 માર્ચના રોજનાં પાકાં સરવૈયાં નીચે મુજબ છે : 20

જવાબદારી	31-3-16 રૂ.	31-3-17 રૂ.	મિલકતો	31-3-16 રૂ.	31-3-17 રૂ.
ઈકિવટી શેર, દરેક			પાઘડી	1,50,000	1,40,000
રૂ. 10નો	5,00,000	7,50,000	મકાન	3,00,000	5,00,000
સામાન્ય અનામત	3,00,000	1,00,000	યંત્રો	2,00,000	4,75,000
નફા-નુકસાન ખાતું	50,000	60,000	રોકાણો	75,000	60,000
12%ના ડિબેન્યર્સ	—	2,50,000	સ્ટોક	80,000	1,25,000
દેવીહૂંડીઓ	1,00,000	1,00,000	દેવાદારો	2,45,000	1,05,000
લેણદારો	1,25,000	1,55,000	રોકડ-બેન્ક	60,000	65,000
કરવેરા જોગવાઈ	75,000	85,000	પ્રાથમિક ખર્ચ	40,000	30,000
	11,50,000	15,00,000		11,50,000	15,00,000

વધારાની માહિતી :

- (1) તા. 1-4-16ના રોજ સામાન્ય અનામતને મૂડીકૃત કરીને દરેક બે ઇકિવટી શેરદીઠ એક ઇકિવટી શેર બોનસ શેર તરીકે આપવામાં આવેલ છે.
- (2) વર્ષ દરમ્યાન રૂ. 70,000 આવકવેરો ચૂકવવામાં આવ્યો હતો તથા વર્ષ દરમ્યાન રૂ. 40,000નું વચગાળાનું રિવિઝન્ડ ચૂકવવામાં આવ્યું હતું.
- (3) મકાન પર રૂ. 30,000 અને યંત્રો પર રૂ. 20,000 ઘસારો ગણેલ છે.
- (4) રૂ. 50,000ની પડતર કિંમતનું યંત્ર નફાથી વેચેલ હતું જેનો નફો મૂડી અનામત ખાતે જમા લીધેલ હતો.
- (5) વર્ષ દરમ્યાન 10% વટાવથી રિબેન્ચર બહાર પાડ્યા હતા.
- (6) પાઘડી મૂડી અનામત સામે માંડી વાળવામાં આવેલ છે.
- (7) રૂ. 25,000નાં રોકાણો 10% ખોટથી વેચવામાં આવ્યાં હતાં.

ઉપરોક્ત માહિતી પરથી તા. 31-3-2017ના વર્ષ માટેનું રોકડ પ્રવાહ પત્રક તથા જરૂરી ખાતાં બનાવો.

અથવા

- 1 આન્શી લિ.ના તા. 31-3-17 તથા તા. 31-3-18ના વર્ષનાં પાકાં-સરવૈયાં 20 નીચે મુજબ છે. તેના પરથી રોકડ પ્રવાહ પત્રક તૈયાર કરો.

દેવાંઓ	31-3-18 રૂ.	31-3-17 રૂ.	મિલકતો	31-3-18 રૂ.	31-3-17 રૂ.
ઇકિવટી			કાયમી મિલકતો		
શેરમૂડી	8,00,000	6,00,000	(મૂળ કિંમત)	19,00,000	16,00,000
મૂડી અનામત	20,000	—	બાદ : ઘસારો	5,80,000	4,60,000
સામાન્ય અનામત	4,00,000	3,40,000		13,20,000	11,40,000
નફા-નુકસાન ખાતું	1,50,000	1,20,000	રોકાણો	1,60,000	2,00,000
રિબેન્ચર	2,80,000	4,00,000	ચાલુ મિલકતો	6,60,000	5,60,000
ચાલુ જવાબદારી	2,60,000	2,40,000	પ્રાથમિક ખર્ચા	20,000	40,000

કરવેરા જોગવાઈ	1,70,000	1,80,000		
સૂચિત ડિવિડન્ડ	72,000	60,000		
નહિ ચૂકવેલ ડિવિડન્ડ	8,000	—		
	21,60,000	19,40,000		21,60,000 19,40,000

2017-18ના વર્ષ દરમિયાન કંપનીએ :

- (1) એક યંત્ર રૂ. 50,000માં વેચેલ હતું. જેની મૂળ કિંમત રૂ. 1,00,000 હતી અને તેના પર રૂ. 42,000 ઘસારો કાપવામાં આવેલ હતો.
- (2) રૂ. 1,90,000 ઘસારો ગણેલ છે.
- (3) ડિબેન્ચર રૂ. 103 લેખે પરત કરેલ હતા.
- (4) થોડા રોકાણો નફાથી વેચવામાં આવ્યા હતા. આ નફો મૂડી અનામત ખાતે જમા કરેલ છે.
- (5) રૂ. 28,000ની કાયમી મિલકતો માંડી વાળવાની છે. (જેના પર પૂરો ઘસારો કપાયેલો છે)
- (6) આવકવેરો રૂ. 1,60,000 ચૂકવ્યો હતો.

2 નીચેની માહિતી પરથી ધ્યેય લિ.નું એપ્રિલ થી જૂન - 2018 સુધીની મુદત માટેનું રોકડ અંદાજપત્ર તૈયાર કરો. 20

- (1) તા. 1-4-2018ના રોજ રોકડ-બેન્ક સિલક રૂ. 75,000
- (2) પડતર પર કાચા નફાનો દર 25%
- (3) અન્ય માહિતી :

માસ	કુલ ખરીદી	શરૂનો સ્ટોક	પરોક્ષ ખર્ચા
માર્ચ	4,50,000	30,000	63,000
એપ્રિલ	4,80,000	45,000	68,250
મે	5,40,000	60,000	80,250
જૂન	6,00,000	75,000	85,500
જુલાઈ	6,30,000	90,000	90,000

- (4) મે-2018 માં રૂ. 55,000નું એક યંત્ર ખરીદવાનું છે. રૂ. 30,000 તે જ માસમાં અને બાકીના તે પછીના માસમાં ચૂકવાશે.
- (5) ખરીદી અને વેચાણ 20% રોકડેથી થાય છે.
- (6) સમયગાળો : ઉધાર વેચાણ - એક માસ અને ઉધાર ખરીદી - 1/2 માસ.

અથવા

2 નીચેની માહિતી પરથી ધાર્મી લિ.નું એપ્રિલ, મે અને જૂન 2018ના મહિનાઓ 20 માટે રોકડ અંદાજપત્ર તૈયાર કરો :

માસ	વેચાણ રૂ.	ખરીદી રૂ.	મજૂરી રૂ.	પરોક્ષ ખર્ચા રૂ.
ફેબ્રુઆરી	6,00,000	4,20,000	50,000	47,500
માર્ચ	7,00,000	5,00,000	60,000	57,500
એપ્રિલ	4,00,000	5,50,000	40,000	42,500
મે	5,40,000	4,50,000	70,000	72,500
જૂન	4,50,000	4,00,000	50,000	45,000

અન્ય માહિતી :

- (1) તા. 1-4-2018ના રોજ રોકડ-બેન્ક રૂ. 60,000.
- (2) ખરીદી તથા વેચાણના 75% ઉધાર થાય છે.
- (3) રોકડ ખરીદી તથા રોકડ વેચાણ પર રોકડ વટાવનો દર 10% છે.
- (4) ઉધાર વેચાણના 60% વેચાણ પછીના મહિનામાં અને બાકીના 40% વેચાણ પછીના બીજા મહિનામાં વસૂલ થાય છે.
- (5) સમય ગાળો : ઉધાર ખરીદી 1/2 માસ, મજૂરી 1/4 માસ અને પરોક્ષ ખર્ચા 1 માસ
- (6) કાયમી મિલકતોના ઘસારાના માસિક રૂ. 12,500નો સમાવેશ પરોક્ષ ખર્ચામાં થયેલ છે.
- (7) 8%ના રૂ. 5,00,000ના રિબેન્ચર પર ત્રિમાસિક વ્યાજ એપ્રિલ-2018માં ચૂકવવાનું છે.

(8) રૂ. 4,00,000નાં રોકાણો પર વાર્ષિક 10% લેખે અર્ધવાર્ષિક વ્યાજ જૂન-2018માં મળવાપાત્ર છે.

૩ પ્રશાંત લિ. 100% કાર્યક્ષમતાએ ચોક્કસ વસ્તુના 4000 એકમોનું ઉત્પાદન કરે છે. હિસાબી ચોપડામાંથી નીચેની માહિતી મેળવવામાં આવી છે. 15

વિગત	વર્ષ : 2018	
	ફેબ્રુઆરી	માર્ચ
ઉત્પાદન	2800 એકમ	3600 એકમ
	રૂ.	રૂ.
માલસામાન	28,000	36,000
પ્રત્યક્ષ મજૂરી (કલાકદીઠ)	50	50
મરામત-જાળવણી	6,400	7,200
પ્રત્યક્ષ ખર્ચ	8,400	10,800
વપરાશી સ્ટોર્સ	2,800	3,600
પગાર	20,000	20,000
તપાસ	2,400	2,880
ઘસારો	5,000	5,000
પાવર	3,200	3,840

ઉત્પાદનનો દર પ્રત્યેક કલાકે 10 એકમ છે. પરિવર્તનશીલ અંદાજપત્ર હેઠળ 60%, 80%, 100%ની ક્ષમતાએ ઉત્પાદનની પડતર તથા કલાકદીઠ પડતરની ગણતરી કરો. તમારી કાર્યનીંધ દર્શાવો.

અથવા

3 ટ્રિવન્કલ લિ.ની 60% પ્રવૃત્તિની સપાટી અંગેની માહિતી નીચે આપવામાં આવી 15 છે, જેને આધારે ઉત્પાદનની 80% અને 90% સપાટી માટે પરિવર્તનશીલ અંદાજપત્ર તૈયાર કરો.

60% પ્રવૃત્તિએ ઉત્પાદન	15000 એકમ
પ્રત્યક્ષ માલસામાન - એકમદીઠ	રૂ. 5.00
પ્રત્યક્ષ મજૂરી - એકમદીઠ	રૂ. 3.00
પ્રત્યક્ષ ખર્ચ - એકમદીઠ	રૂ. 2.00
કારખાના પરોક્ષ ખર્ચ (60% ચલિત)	રૂ. 50,000
ઓફિસ પરોક્ષ ખર્ચ (40% ચલિત)	રૂ. 37,500
વેચાણ પરોક્ષ ખર્ચ (50% સ્થિર)	રૂ. 30,000

4 તૃપ્તિ કં. લિ. પાસે રોકાણની એક તક છે. જેમાં રૂ. 2,56,000નું રોકાણ 15 કરવાનું છે અને તેમાંથી અપેક્ષિત ચોખ્ખો રોકડ પ્રવાહ (કરવેરા બાદ પરંતુ ઘસારા પહેલાં) નીચે મુજબ છે.

વર્ષ	1	2	3	4	5
રોકડ પ્રવાહ (રૂ.)	44,800	44,800	44,800	44,800	44,800
વર્ષ	6	7	8	9	10
રોકડ પ્રવાહ (રૂ.)	51,200	64,000	96,000	64,000	25,600

મૂડી ખર્ચ 10% (વટાવ દર) ધારીને નીચેની ગણતરી કરો :

- (1) રોકાણ પરત મુદત
- (2) 10% વટાવે ચોખ્ખું વર્તમાન મૂલ્ય
- (3) 10% વટાવે નફાકારકતાંક

10% વટાવે રૂ. 1નું વર્તમાન મૂલ્ય નીચે મુજબ છે :

વર્ષ	1	2	3	4	5
વર્તમાન મૂલ્ય	0.909	0.826	0.751	0.683	0.621
વર્ષ	6	7	8	9	10
વર્તમાન મૂલ્ય	0.564	0.513	0.467	0.424	0.386

અથવા

4 નોંધ લખો : (કોઈ પણ બે) 15

- (1) અહેવાલ પ્રેષણના હેતુઓ અને ઉપયોગિતાઓ
- (2) અંદાજપત્રીય અંકુશનું મહત્ત્વ
- (3) અહેવાલના પ્રકારો
- (4) સારા અહેવાલની પૂર્વ જરૂરિયાતો.

ENGLISH VERSION

Instructions : (1) Figures to the right side indicate marks.
(2) Calculation and explanations if required are to be show with relevant answer.

1 The following are the condensed Balance Sheet of the 20
Aarav Co. Ltd. on 31st March :

Liabilities	31-3-16	31-3-17	Assets	31-3-16	31-3-17
	Rs.	Rs.		Rs.	Rs.
Equity shares, each share of Rs. 10	5,00,000	7,50,000	Goodwill	1,50,000	1,40,000
			Building	3,00,000	5,00,000
			Plant	2,00,000	4,75,000
			Investment	75,000	60,000

MAP-002-001603]

7

[Contd....

General Reserve	3,00,000	1,00,000	Stock	80,000	1,25,000
P & L Account	50,000	60,000	Debtors	2,45,000	1,05,000
12% Debentures	-	2,50,000	Cash-Bank	60,000	65,000
Bills Payable	1,00,000	1,00,000	Preliminary		
Creditors	1,25,000	1,55,000	Exp.	40,000	30,000
Provision for tax	75,000	85,000			
	11,50,000	15,00,000		11,50,000	15,00,000

Additional Information :

- (1) On 1-4-16 bonus shares at one share for every two shares were issued by capitalising General Reserve.
- (2) Income tax of Rs. 70,000 was paid during the year and interim dividend Rs. 40,000 was paid during the year.
- (3) Depreciation charged Rs. 30,000 on building and Rs. 20,000 on plants.
- (4) A plant having book value of Rs. 50,000 was sold at profit. The profit was credited to Capital Reserve Account.
- (5) During the year debentures were issued at 10% discount.
- (6) Goodwill was written off against capital reserve.
- (7) Investment of Rs. 25,000 were sold at 10% loss.

From the above information, prepare Cash Flow Statement and prepare required Accounts.

OR

1 The balance sheets of Aanshi Ltd. as on 31-3-17 and 20
31-3-18 are given below. Prepare Cash Flow Statement.

Liabilities	31-3-18 Rs.	31-3-17 Rs.	Assets	31-3-18 Rs.	31-3-17 Rs.
Equity Share			Fixed Assets		
Capital	8,00,000	6,00,000	at cost	19,00,000	16,00,000
Capital Reserve	20,000	–	Less :		
General Reserve	4,00,000	3,40,000	Depreciation	5,80,000	4,60,000
P&L Account	1,50,000	1,20,000		13,20,000	11,40,000
Debentures	2,80,000	4,00,000	Investments	1,60,000	2,00,000
Current			Current		
Liabilities	2,60,000	2,40,000	Assets	6,60,000	5,60,000
Provision			Preliminary		
for I.T.	1,70,000	1,80,000	expenses	20,000	40,000
Proposed					
dividend	72,000	60,000			
Unpaid					
dividend	8,000	–			
	21,60,000	19,40,000		21,60,000	19,40,000

During the year 2017-18 the company :

- (1) Sold one machine for Rs. 50,000 the cost of which was Rs. 1,00,000 and the depreciation provided on it was Rs. 42,000.
- (2) Provided Rs. 1,90,000 as depreciation.
- (3) Redeemed of debentures at Rs. 103.
- (4) Sold some trade investment at a profit which was credited to Capital Reserve.

- (5) Write off Fixed Assets cost Rs. 28,000 which is fully depreciation.
- (6) Income tax paid Rs. 1,60,000.

2 Draw out cash budget of Dhyey Ltd. for April to June, 2018 from the following information. **20**

- (1) Cash and Bank balance on 1-4-2018 Rs. 75,000
- (2) Rate of Gross Profit in cost 25%
- (3) Other information :

Month	Total Purchases Rs.	Opening Stock Rs.	Overheads Rs.
March	4,50,000	30,000	63,000
April	4,80,000	45,000	68,250
May	5,40,000	60,000	80,250
June	6,00,000	75,000	85,500
July	6,30,000	90,000	90,000

- (4) A machine costing Rs. 55,000 to be purchased in May 2018. Rs. 30,000 is payable in the same month and the balance amount in the after month.
- (5) 20% purchases and sales are in cash.
- (6) Time lag : Credit sales - 1 month,
Credit purchase - 1/2 month.

OR

- 2 From the following information, prepare cash budget of 20 Dharmi Ltd. for the month of April to June 2018.

Month	Sales Rs.	Purchases Rs.	Wages Rs.	Overhead Rs.
February	6,00,000	4,20,000	50,000	47,500
March	7,00,000	5,00,000	60,000	57,500
April	4,00,000	5,50,000	40,000	42,500
May	5,40,000	4,50,000	70,000	72,500
June	4,50,000	4,00,000	50,000	45,000

Other Information :

- (1) Cash and Bank balance on 1-4-2018 Rs. 60,000.
- (2) 75% of purchase and sales are on credit terms.
- (3) The rate of cash discount on cash purchases and cash sales is 10%.
- (4) 60% of credit sales are realized in the month after sales and remaining 40% in the second month after sales.
- (5) Time lag : Credit purchases 1/2 month, Wages 1/4 month, Overhead one month.
- (6) Overhead include Rs. 12,500 per month for depreciation on fixed assets.
- (7) Interest on 8% debentures of Rs. 5,00,000 is payable quarterly in April 2018.
- (8) Interest on investments of Rs. 4,00,000 at 10% per annum is receivable half yearly in June, 2018.

- 3 Prashant Ltd. produces 4000 units of a certain product at 100% capacity. The following information is obtain from the books of accounts :

Particulars	Year : 2018	
	February	March
Production	2800 units	3600 units
	Rs.	Rs.
Direct Material	28,000	36,000
Rate of Direct Wages : Per hours	50	50
Repairs-Maintenance	6,400	7,200
Direct expenses	8,400	10,800
Consumable stores	2,800	3,600
Salaries	20,000	20,000
Inspection	2,400	2,880
Depreciation	5,000	5,000
Power	3,200	3,840

The rates of production per hour is 10 units. You are required to compute the cost of production and total cost per hour at 60%, 80%, 100% capacity under the flexible budget. Show your working note.

OR

- 3 With the following data for 60% activity of Twinkel Ltd. 15
prepare flexible budget for production at 80% and 90%
capacity.

Production at 60% capacity	15000 units
Materials per unit	Rs. 5.00
Labour per unit	Rs. 3.00
Direct expenses per unit	Rs. 2.00
Factory overheads (60% variable)	Rs. 50,000
Administrative overheads (40% variable)	Rs. 37,500
Selling overheads (50% fixed)	Rs. 30,000

- 4 Trupti Co. Ltd. has an investment opportunity costing 15
Rs. 2,56,000 with the following expected net cash flow (after
taxes and before depreciation)

Year	1	2	3	4	5
Net Cash Flow	44,800	44,800	44,800	44,800	44,800
Year	6	7	8	9	10
Net Cash Flow	51,200	64,000	96,000	64,000	25,600

Using 10% as the cost of capital (Rate of discount) determine
the following :

- (1) Pay Back Period
- (2) Net present value of 10% discount
- (3) Profitability index at 10% discount.

The present value of Re. 1 at 10% discount factor are as under :

Year	1	2	3	4	5
Present Value	0.909	0.826	0.751	0.683	0.621
Year	6	7	8	9	10
Present Value	0.564	0.513	0.467	0.424	0.386

OR

4 Write notes : (Any **Two**) **15**

- (1) Objectives and utilities of Reporting
- (2) Importance of budgetary control
- (3) Kinds of Report
- (4) Pre-requisites of a good Report.